

Matuszewski, Adam

"Dzieje, wojsko, społeczeństwo. Studia ofiarowane prof. dr hab. Edwardowi Pawłowskiemu z okazji sześćdziesiątej piątej rocznicy urodzin", Henryk Hermann, Stanisław Jaczyński, Hubert Królikowski, Siedlce 2006 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 52/3-4, 337-338

2007

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wa człowieka w działalności dydaktycznej i naukowej Katedry Pedagogiki Społecznej i Praw Człowieka. Na końcu omawianego tomu zamieszczono wiersz gratulacyjny ku czci profesora Ryszarda Rosy, napisany przez pracowników Katedry Pedagogiki Społecznej i Praw Człowieka oraz krótką biografię profesora Ryszarda Rosy, oraz, sporządzony przez Beatę B o c i a n, wykaz jego publikacji.

Dzieje, wojsko, społeczeństwo. Studia ofiarowane prof. dr hab. Edwardowi Pawłowskiemu z okazji sześćdziesiątej piątej rocznicy urodzin. Redakcja naukowa: Henryk H e r m a n n, Stanisław J a c z y ń s k i, Hubert K r ó l i k o w s k i. Siedlce 2006 Akademia Podlaska Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, 492 s.

Książka dzieli się na pięć części. W części wstępnej zamieszczono list gratulacyjny dla profesora Edwarda Pawłowskiego, podpisany przez 81 osób oraz jego krótką biografię i bibliografię prac. W części zatytułowanej *Dzieje* zamieszczono artykuły: Romana K r a w c z y k a: *Kulturotwórcze znaczenie złożeń biblijnych*; Mirosławy K a m e c k i e j-S k r a j n e j: *Kontrakty ślubne w rodzie Zamoyskich*; Michała K l i m e c k i e g o: *Misja polityczna Michała Sokolnickiego w październiku i listopadzie 1918 r.*; Mirosławy B e d n a r z a k-L i b e r y: *Karta z dziejów walki z analfabetyzmem Polaków rekrutowanych do sił zbrojnych Habsburgów stacjonujących w autonomicznej Galicji*; Justyny D a w i d o w i c z-P o l a k: *Wojciech Korfanty – życie i dzieło*; Waldemara R e z m e r a: *Symon Petlura w historiografii polskiej*; Arkadiusza K o ł o d z i e j c z y k a: *Komuniści, front ludowy i Stronnictwo Ludowe*; Danuty i Włodzimierza N i t e j k ó w: *Skutki akcji „Wisła” na Dolnym Śląsku*; Anny W i e l g o s z: *Likwidacja PPS w 1948 r.*; oraz Władysława W a ż n i e w s k i e g o: *Katolicki Uniwersytet Lubelski w świetle dokumentów władz państwowych Polski powojennej (1944–1970)*. W części drugiej, zatytułowanej *Wojsko*, znalazły się artykuły: Marka P l e w c z y ń s k i e g o: *Zdobycie Raciążka przez wojska mazowieckie we wrześniu 1389 roku*; Marka W a g n e r a: *Dragonia „Jaśnie Oświeconego Księcia” Karola Stanisława Radziwiłła w latach 1683–1686*; Janusza W o j t a s i k a: *Problem partyzantki w powstaniu listopadowym (1830–1831)*; Lecha W y s z c z e l s k i e g o: *Uzbrojenie i wyposażenie Wojska Polskiego w latach 1918–1921*; Tadeusza P a n e c k i e g o: *Francuska Misja Wojskowa w Polsce (1918–1932)*; Stanisława J a c z y ń s k i e g o: *Polsko-radzieckie stosunki wojskowe w latach 1943–1945*; Józefa P i ł a t o w i c z a: *Sekcja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej*; Wojciecha W ł o d a r k i e w i c z a: *Pakt Ribbentrop-Mołotow w ocenach Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej i polskiego wywiadu wojskowego*; Andrzeja W e s o ł o w s k i e g o: *Końcowa walki generała Franciszka Kleeberga w świetle dziennika wojennego niemieckiej 13 Dywizji Piechoty Zmotoryzowanej (1–6 października 1939 r.)*; Józefa S m o l i ń s k i e g o: *Polskie naczelné władze wojskowe we Francji*

(1939–1940); rosyjskojęzyczny artykuł Iwana A k n i c z i c a dotyczący pomocy udzielanej przez ludność Białorusi partyzantom i ruchowi podziemnemu w okresie drugiej wojny światowej; oraz artykuły: Piotra M a t u s a k a: *Konspiracja w obszarze lwowskim Związku Walki Zbrojnej w latach 1939–1941*; Henryka M i e r z w i ń s k i e g o: *Oddział partyzancki Stefana Wyrzykowskiego „Zenona” – geneza, rozwój i przygotowanie do realizacji zadań*; Czesława G r z e l l a k a: *Wojsko Polskie a Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego (wybrane aspekty polityki wewnętrznej)*; Henryka H e r m a n n a: *Polskie doktryny wojenne w latach 1945 – 1990*; Jerzego P r z y b y l s k i e g o: *Budowa okrętów dla Marynarki Wojennej i WOP w przemyśle krajowym w latach 1956–1980*; Janusza G m i t r u k a: *Chłopski czyn zbrojny w XIX i XX wieku*; Huberta K r ó l i k o w s k i e g o: *Polskie działania specjalne na przełomie XX i XXI w.*; księdza Edwarda J a r m o c h a: *Dywersyfikacja praktyk religijnych Wojska Polskiego*; Rafała D m o w s k i e g o: *Podstawy prawne działalności kapelanów wojskowych w Ludowym Wojsku Polskim (zarys problematyki)*. W części zatytułowanej *Spółczesność* znalazły się artykuły: Jerzego Mariana C y g a n a: *Peregrynacja biskupa Beniamina Szymańskiego z relikwiami św. Wiktora Męczennika w raporcie*; Jana K l e w e k a: *Więzenie w Siedlcach 1844 – 1989*; Tadeusza B o r u t y: *Spółczesność Południowego Podlasia wobec werbunku do Legionu Puławskiego*; Dariusza G r z e g o r c z u k a: *Z dziejów sportu siedleckiego w okresie międzywojennym*; Grażyny K o r n e ć: *Spółczesność Południowego Podlasia i Wschodniego Mazowsza w akcji pomocy dzieciom Zamojszczyzny*; Jerzego K u r n i k o w s k i e g o: *Edukacja obronna czy edukacja dla bezpieczeństwa*; Zofii S k r o k: *Humanitaryzm w walkach zbrojnych w Polsce*. W ostatniej części, zatytułowanej *Varia*, Danuta P r o t a s i u k przedstawiła działalność profesora Edwarda Pawłowskiego jako Dziekana Wydziału Humanistycznego Akademii Podlaskiej w okresie od 1 września 1996 – 31 sierpnia 1999 r., Zofia C h y r a - R o l i c z i Danuta O l e j n i k omówiły współpracę zagraniczną kadry dydaktycznej i studentów na Wydziale Humanistycznym Akademii Podlaskiej zaś Maciej S z c z u r o w s k i zwrócił uwagę na rolę jaką odgrywa internet w warsztacie współczesnego historyka.

Artur K i j a s: *Polacy na Uniwersytecie Charkowskim 1805–1917*. Poznań 2005, Zakład Poligraficzny „Grafika”, 258 s., portr., il., sum., rez. ind.

Omawiana rozprawa jest pierwszą próbą całościowego ujęcia problemu Polaków, zarówno studentów, jak i kadry profesorskiej, związanych z Uniwersyteciem Charkowskim. Obejmuje czasy od momentu utworzenia uniwersytetu do rewolucji lutowej w 1917 r. Dzieli się na sześć rozdziałów. W pierwszym omówiono tradycje miejskie i oświatowe Charkowa. Rozdział drugi przedstawia